

[Poul Møller.]

i udvalget efter professor Munch-Petersens død.

Justitsministerens begrundelse var efter min opfattelse meget tynd. Han sagde, at udvalget var nedsat som et hurtigt arbejdende udvalg, at der var gået næsten et år, og derfor kunne han ikke indlade sig på at sætte et nyt medlem ind i dette udvalg. Men hvorfor hastede det egentlig? Hvorfor var det — og skulle være — et hurtigt arbejdende udvalg? Der er jo ikke i denne sag nogen, der presser på for at få den løst i den ene folketingssamling fremfor i den anden; der er ikke tale om noget stort og stærkt folkekrav, om et demokratisk reformønske. Bortset fra hvad der måske kan være tale om i en gruppe inden for sagførerstanden, råder der såmænd ingen lidenkabelighed i det danske folk for at få en ændring i denne sag. Der er heller ikke tale om, at vi nærmer os et eller andet faretruende tidspunkt, hvorom man kan sige, at inden da må sagen være afgjort.

Resultatet af justitsministerens afvisning er da blevet, at det retsvidenskabelige fakultet ikke har fået lejlighed til at ytre sig om et vigtigt retsvidenskabeligt problem. Der er ikke opnået flertal i udvalget; men det var måske også det, den højtærede justitsminister ville undgå? Et af udvalgets medlemmer, nemlig højesteretssagfører Stig Rode, har nægtet at afgive betænkning om andet end højesteretssagførerprøven, fordi der ikke har været en repræsentant for retsvidenskaben i udvalget. Og man har insulteret en udvalgsformand, en af landets højesteretsdommere, der ikke har fået de arbejdsvilkår, han har bedt om.

Og så kommer selve tidspunktet. Man sagde, det hastede, og derfor kunne man ikke supplere udvalget med et nyt medlem. Men der er gået næsten et år, praktisk talt et år, mellem udvalgets afgivelse af betænkning og forslaget fremsættelse i folketinget. I dette år kunne udvalget jo have arbejdet videre sammen med en repræsentant fra universiteterne, som i så fald kunne have givet sit besyv med angående sagen.

Jeg synes, det er en ringe behandling, justitsministeren her har givet sagkyndige og udvalgsmedlemmer, som man beder træde ind i et sådant udvalg og forberede et lovgivningsarbejde, og det er en ubetyggende

forberedelse for folketinget af en sag af denne karakter.

Jeg skal derefter gøre nogle bemærkninger om forslaget bestemmelse vedrørende afskaffelse af højesteretssagførerprøven.

For det konservative folkeparti er det aldeles afgørende, at den afgørelse, der træffes i denne sag, alene kommer til at dreje sig om, hvad der tjener rettens tarv. Hvad der i denne forbindelse tjener sagførerstanden, er uvæsentligt. En reform, der er attråværdig for rettens sagførere, bør ikke og kan ikke gennemføres, hvis den skader væsentlige retsplejemæssige hensyn. Ethvert erhvervssynspunkt må derfor komme i anden række ved bedømmelsen af, om vi skal have en højesteretssagførerprøve eller ikke. Det er ikke folketingets sag at tage stilling til, om den ene gruppe sagførere skal opnå en uretmæssig fordel på en anden gruppes bekostning. Det må være folketingets opgave at indrette rettens pleje på en sådan måde, at den virker betryggende for den befolkning, for de parter, der skal dømmes ved de pågældende retsinstanser.

Hvorfor har vi hidtil haft denne højesteretssagførerprøve? Det vil, inden man farer ud i at afskaffe denne prøve, være naturligt at undersøge, hvorfor vi har haft den, og hvilke synspunkter der har været afgørende for, at vi har beholdt den så længe, som vi har. Man har her lagt vægt på, at højesterets afgørelser er endelige, og det fremgår stærkt af højesterets indstilling i denne sag, at det er et afgørende synspunkt for at opretholde prøven, at det her drejer sig om endelige afgørelser; ingen fejl ved proceduren lader sig herefter reparere. Enhver må betale og undgælde for de omkostninger, sagførerens fejl medfører ved højesteretsproceduren, og derfor har parterne krav på, at retsplejen indrettes således, at der sikres dem den bedst tænkelige juridiske bistand. Dette endelighedssynspunkt har været afgørende tidligere.

Afgørende har endvidere været, at højesterets afgørelser er vigtige — og vigtigere for hele vort retssystem end nogen andre domstolsafgørelser. De skaber præcedens og er dermed retsskabende. Afgørelser, der træffes på grundlag af mangelfuld procedure, kan ændre gældende retstilstande på uheldig vis.